

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE COMMISSIE VAN
RAPPORTEURS over het ontwerp van wet tot wijziging van de Wet op de Bedrijfsorganisatie.

De overweging van dit wetsontwerp in de afdelingen der Kamer heeft geleid tot de volgende opmerkingen.

Enige leden spraken hun ernstige teleurstelling er over uit, dat zovele jaren na de bevrijding nog een groot aantal Woltersomse organisaties in stand is gehouden en dat nog geen wegen zijn gevonden om tot een algehele liquidatie er van te kunnen overgaan.

Sommige leden verklaarden, met verwondering te hebben kennis genomen van de wijze, waarop de Minister bij de behandeling van dit wetsontwerp in de Tweede Kamer heeft gesproken over een eventuele overgang van het personeel der Woltersomse organisaties naar de organen van de Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie. (Vgl. *Handelingen* dezer zitting, blz. 524.)

De vergelijking, die de Minister daarbij maakte, was naar de mening van deze leden het bewijs, dat de Minister niet voldoende heeft doen uitkomen, waar het hier om gaat. Immers, de overgang van personeel van de Raden van Arbeid naar nieuwe organen, die met de administratie van verzekeringen zijn belast, heeft een gans ander karakter. Dit betreft een overgang, die mentaal geen moeite geeft.

De Woltersomse organen echter zijn organen, door de bezetter in het leven geroepen, ten einde de aanpassing van het Nederlandse bedrijfsleven aan de bezettingseconomie te vergemakkelijken. Hoezeer de bezetter deze organen waardeerde, bleek duidelijk, toen slechts enkele dagen, nadat een groot aantal gijzelaars naar St. Michelsgestel was gebracht, aldaar een aparte commissie verscheen, om allen, die bij de landstand of bij de Woltersomse organen een functie bekleedden, onmiddellijk in vrijheid te stellen.

Het is beschamend, aldus deze leden, dat deze organen, die een caricatuur zijn van een werkelijke bedrijfsorganisatie, zo lang na de bevrijding in stand zijn gebleven. De kleine middenstander heeft deze organen altijd beschouwd als een hem vijandige macht. De werknemer werd in deze organisatie als volstrekt onmondig behandeld.

Zij, die jarenlang aan zulke organisaties hun krachten hebben gegeven, kunnen moeilijk in aanmerking komen, om nu in organisaties werkzaam te zijn, waarvan het Nederlandse bedrijfsleven hoge verwachtingen heeft, waarin ook de werknemersorganisaties een volwaardige plaats krijgen, en waarvan de basis wordt gevormd door de vrije organisaties.

Het is de vraag, of met name de topfiguren, die vele jaren de Woltersomse organisaties hebben gediend, in staat zijn, dit verschil te begrijpen. Men acht het niet wenselijk, dat personen uit die organisaties worden teruggevonden in de bedrijfsorganisaties.

De leden, hier aan het woord, zouden gaarne vernemen, hoeveel woonruimte er beschikbaar komt door de liquidatie van een aantal der bedoelde organisaties. Zij zouden het op prijs stellen, wanneer hieromtrent enige cijfers werden verstrekt. Zij waren van mening, dat, wanneer er zovele vakgroepen en

ondervakgroepen verdwijnen, er ook talloze vertrekken en zelfs gehele kantoren vrij komen.

Voorts zouden deze leden gaarne vernemen, hoe groot het totale bedrag is, dat deze organisaties, welke nu worden opgeheven, in 1952 van het Nederlandse bedrijfsleven hebben gevorderd.

Enige leden, die eveneens de langzame gang van zaken bij de opheffing van de vakgroepen ernstig betreunden, waren van mening, dat de inlichtingen, die de Minister bij de gedachtenwisseling in de Tweede Kamer ter zake van het onderhavige wetsontwerp had verstrekt, niet voldoende waren om een beslissing hieromtrent voor te bereiden.

Met name waren deze leden niet overtuigd van het verdere bestaansrecht van de verschillende vakgroepen, nu de Minister dit recht al voldoende gemotiveerd acht, wanneer zij een bestuurslid hebben te benoemen voor een bedrijfsschap en zij een medebewindstaak vervullen ten aanzien van de Verordening Erkenning Groothandelaren in Vis 1948, zoals met de Vakgroep Groothandel in Vis het geval blijkt te zijn (vgl. Nota naar aanleiding van het Verslag, blz. 1).

Indien dit de maatstaf is om het voortbestaan van de vakgroepen te motiveren, achtten deze leden die geheel onvoldoende.

Dezelfde leden zouden gaarne van de Minister vernemen, of één van de bedoelingen, welke voorzit bij de omzetting van een vakgroep, hierin bestaat, dat men het bestaande personeel in dienst wil houden, zoals expressis verbis te kennen wordt gegeven in een circulaire van de Vakgroep Waterleidingsbedrijven, dd. 30 October II., gericht aan de leden van die Vakgroep. Zij wezen in dit verband ook op de ontwerp-statuten van de Vereniging van Exploitanten van Waterleidingsbedrijven, welke voor genoemde vakgroep in de plaats treedt, waarin wordt voorgesteld, één of meer secretarissen van die vereniging te benoemen.

De leden, hier aan het woord, verzochten voorts de bewindsmann mede te delen:

a. hoe groot het aantal personen is, dat bij elke vakgroep in functie is;

b. welk bedrag aan salarissen bij elke vakgroep wordt uitbetaald;

c. welk bedrag elke vakgroep bezit, in welke vorm ook (hieronder ook te verstaan bedragen, welke bij banken tijdelijk zijn belegd of wel op een postrekening of anderszins uitstaan);

d. welk bedrag de vakgroepen gezamenlijk gedurende haar bestaan hebben ingevorderd en welke sommen hiervan zijn uitgegeven voor lonen, vacatiegelden, enz.;

e. hoeveel procedures, de bedrijfsgroepen in de afgelopen drie jaren tegen haar leden zijn begonnen wegens inning van contributies.

Tevens zouden deze leden gaarne vernemen, of aan de secretarissen (of verder personeel) der vakgroepen wachtgeld zal worden toegekend, en zo ja, hoe dit wachtgeld is of zal worden geregeld, met name of uit anderen hoofde te genieten inkomsten op dit wachtgeld in mindering zullen komen.

Wanneer deze gegevens worden verstrekt zal het deze leden mogelijk zijn, zich een oordeel te vormen over de Woltersomse organisaties, die na de bezettingstijd met onbegrijpelijke lankmoedigheid gedurende lange tijd zijn gehandhaafd.

Aldus vastgesteld de 17de Januari 1953.

SCHIPPER

RIP

DE DREU

BEAUFORT.